

ENNE(KÕIKE) OLEMISEST

TEATER

17. september 2014

— [Iiris Viirpalu](#)

<http://www.muurileht.ee>

[s=Iiris Viirpalu](#)

Mis tunne on osaleda kontvõõrana SDE ministrite, ERRi juhtkonna liikmete ja Swedbanki koosolekutel? Muljeid belgia kunstniku projekti käigust ning reaktsioonidest sissetungijasse vahendab teksti kohalik esitaja.

Kanuti Gildi SAALi korraldatava Augusti TantsuFestivali raames jõudis Eestisse belgia kunstniku Sarah Vanhee projekt „Lecture for Every One”, mida ta siin koos eesti partneriga kolmel järjestikusel augustipäeval eri paigus esitas. Tegemist oli sisuliselt erinevatele koosolekutele kontvõõrana sissetrügimisega. Õigupoolest, sellest sissetungist teadis tavaliselt vaid üks inimene koosolekult. Tallinna loengud peeti Kanuti Gildi SAALi, Viimsi Kino, kohviettevõtte KAFO, BDA Consultingu, RSA Kindlustuse, tarkvaraarendusfirma Toggl ja Swedbanki juhtide-

http://www.muurileht.ee/media/Lecture-for-every-one_foto-Linda-Sepp.jpg

„Lecture for Every One”. Foto: Linda Sepp

„Lecture for Every One”. Foto: Linda Sepp

töötajate, ERRi juhtkonna liikmete ja raadiotoimetajate ning SDE fraktsiooni ministrite ja nende nõunike koosolekutel. Kohalikuks esitajaks oli liris Viirpalu, kes avab oma nägemust projektist.

Esitaja vaatepunktist oli tegu igati rikastava ja põneva kogemusega, kus nii prooviperioodi kui loengupidamise käigus süvenes arusaam sellest, kuidas inimeste erinevus on ühtlasi me suurim samasus ning võib-olla on meie soovid, hirmud ja küsimused siiski sarnasemad, kui me usume neid olevat.

LFEO tõstab fookusesse indiviidi ja ühiskonna vahekorra, kooseksisteerimise, mis saab teoks üksnes tänu üksikisikuks olemisele. Selle tekst on niivõrd universaalne, et midagi enese jaoks olulist leiab kindlasti iga kuulaja. Pigem sõltub reaktsioon sellest, kus on kuulaja praegusel momendil omaenda eluga. Konteksti roll on loomulikult samuti märkimisväärne, kuna on asutusi, mille retoorika võib mingi piirini loengu tekstile vastandudagi. Ühtlasi sõltuvad vastuvõtt ja kujunev õhkkond sellest, kas tegemist on väga ametliku tipppositsioonidel olevate juhtide koosolekuga või familiaarsema kogunemisega mõnes väikses firmas või hoopis huviringis (külastati näiteks mükoloogiahuviliste ringi koosolekut). Ometi pöördub loeng iga kuulaja kui inimese poole, jättes kõrvale tema tööalase positsiooni. Siin näen mina ka selle üht tugevust: esitada üldinimlikke küsimusi hoolimisest, armastusest ja elusolemisest neile, kelles positsiooni tõttu võib-olla lapsevanemat, abikaasat, poega-tütart ja inimest nii palju tähele ei pandagi. Rääkida vabadusest eksida ja keelduda neile, kellele pole ühiskondlikult läbikukkumine, inimlik eksimus ja möödalaskmine lubatud.

Oleks lihtne öelda, et nii palju, kui on inimesi, on ka erinevaid reaktsioone. Nende mõne korra jooksul ilmsid aga mõned mustrid, mis olid samad nii ministrite kui kinotöötajate puhul. Esimesed minutid on inimesed segaduses, nad ei ole harjunud säärase sissetungiga, külalisega, kes end ise muidu kinnisele koosolekule kutsub. Vahetati pilke, muiati, kui tekst seda võimaldas, poetati ka mõningaid humoorikaid kommentaare. Teemade muutudes tabasin nägusid süvenemas, mõni oli veidi kohkunud, mõni vaikis ja sulgus endasse. Minu jaoks kõige oodatud ja kaunim osa loengust oligi see murdosa sekundist, kui silmasin ruumisolijate ilmeid muutumas. See oli hetk, mil nad pöördusid sissepoole, oma elu, oma valikute ja küsimuste juurde. Mida lähemal olid nad siis tekstile, seda kaugemad paistsid nad ümbritsevatele.

Loeng igähele kätkeb endas andmist mitmel tasandil. Autor Sarah Vanhee annab iga kord oma töö edasi kellelegi, kes sisestab sinna uued mõtted, väärtusseosed ja emotsioonid. Tõelised tähendused ja emotsioonid, need kõige-kõigemad ja ehtsamad, kooruvad välja alles kuulajate kaasabil. Seal siin-praegu plahvatuslikus ruumis, kus on sama palju võimalusi ja teid kui indiviide kuulamas ja kogemas. Loeng tundub oma loomult heasoovliku jagamispüüdena, katsena tungida läbi indiviide üksteisest eraldava ja kaitsva kooriku.

Iga esitaja lisab erinevas paigas uue kihi, iga kuulamiskord omakorda järgmise. Tundub, et LFEO ongi kogum erinevatest veerandtundidest, situatsioonidest, reaktsioonidest. Reaktsioonid, tõukudes tekstist, jäävad indiviidi elu ja olukorraga kokku puutudes ilmselt ka pikemaks resoneeruma. Ehk lainenagi rulluma. Nii tekib üha edasi kanduv lahtiste otstega tähendustekke ahel.

LFEO on ühtaegu habras ja veenev, siiras ja otsekohene. Väljakutse seisneski minu jaoks piiril balansseerimises: kehtestav hoiak vs. absoluutne avatus. Tõsised teemad sõbralikkuse ja pehmuse taga varjul. Võõraste emotsioonide suunamine situatsioonis, kus publik on oma ootamatuses kaitsetu ja paremini ligipääsetav.

Tekst on saanud eestikeelses tõlkes endale poeetilisema kõla kui originaalis. Seda täheldas ka mõni kinnistel loengutel viibinuist. Kuigi tekst hakkab kõnena sujuvalt voolama, on see temaatiliselt siiski piisavalt hektiline, et lubada vahepealseid nõelatorkeid. Üks naljakas lugu, mis keerdub küsimuseks teljestikul elus-mitteelus.

Hoolimine, armastus, märkamine ja... sõda. Katastroof.

Üks põhilisi mõtteid, mis tekstist välja koorub, kannab endas ideed siin ja praegu olemisest. Pärast meid tulgu või veeuputus. Praeguses geopoliitilises olukorras ei tea me siin Ida-Euroopa nurgas, mis meid päriselt ees ootab. Tekstis on read: „Alati on olemas hetk enne. Enne kui sa vajutad nupule, enne kui sa suudled, enne kui algab sõda...” Need inimesed, see ruum. ENNE.

LFEO ei ole loeng, see on kingitus. Kingitus, mis annab end kätte neile, kes peod välja sirutavad. Neile, kes lasevad enesel korrakski tunda päris siin ja praegu hetke, hetke, mille piirjooned märgivad maha minevik-tulevik. Kui õnnestub, kujuneb lõpuks välja side, intiimsus. Kohalolemine, mis laieneb tagasi- ja edasivaatavaks protsessiks. Mõtiskluseks, tänutundeks, ootusteks. Loeng igapähele lähendab inimesi ja ühendab iniviidid kas või veerandtunniks ühte hetke. Ja jagatud hetk? See on kingitus. Ükskõik mis pärast tuleb.

Mida projekt endast kujutab, kus käidud ja millist tagasisidet esile kutsutud, seda näeb kodulehelt lectureforeveryone.be (<http://lectureforeveryone.be>).

Recommend 28 people recommend this. Be the first of your friends.

JAGA ARVAMUST

Comments **Community** 1 Login ▾

Sort by Best ▾

Share Favorite

Start the discussion...

Be the first to comment.

 [Subscribe](#)

 [Add Disqus to your site](#)

SAMAL TEEMAL

TEATER

TEATER POETICO
KAEVAB JUURTENI
VÄLJA
(HTTP://WWW.MU
URILEHT.EE/TEATE
R-POETICO-
KAEVAB-
JUURTENI-VALJA/)

Seekordne Draama kuraator Tõnu Õnnepalu on vaieldamatult isepäine loomenatuur. Kõige positiivsemas mõttes. Ning paludes inimesel, kes oma olemuselt on ise autor, koguda kokku parimad palad Eesti teatrist, loob ta loomulikult sinna kõrvale ka midagi päris oma, talle hingelähedast. Nii sündis Tartusse teater, mis elab vaid nädala ja sureb koos Draama festivali lõpuga – luuleteater Teatro Poetico.

— *Eva Kübar*

<http://www.muurileht.ee/?s=Eva+K%C3%BCbar>

TEATER

KLASSIVÕITLUS
KAHES VAATUSES
(HTTP://WWW.MU
URILEHT.EE/KLASSI
VOITLUS-KAHES-
VAATUSES/)

Kultuurirahva selektiivsest vaimupimedusest teatrifestivalil Baltoscandal etendunud lavastuse „Atlas Rakvere” publikureaktsioonide näitel kirjutab Aro Velmet.

— *Aro Velmet*

<http://www.muurileht.ee/?s=Aro+Velmet>

TEATER, UUDISED

15. AUGUSTI
TANTSUFESTIVAL
TOOB TALLINNA
MAAILMATASEME
NIMED JA
KOHALIKUD
UUSLAVASTUSED
(HTTP://WWW.MU
URILEHT.EE/15-
AUGUSTI-
TANTSUFESTIVAL-
TOOB-TALLINNA-
MAAILMATASEME-
NIMED-JA-
KOHALIKUD-
UUSLAVASTUSED/)

Tänavu 15. korda toimuv rahvusvaheline etenduskunstifestival Augusti TantsuFestival avalikustas kava ja alustas piletimüügiga täna, 10. juunil. Kunstnikele keskendunud festival toob Tallinna nii maailmataseme nimed kui kohalike autorite uuslavastused.

LIITU UUDISKIRJAGA

Sinu e-maili aadress...

LIITU

Hoiame sind aegajalt kursis, mis skeenel põnevat ja olulist teoksil.